

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Barbary Pořízkové a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci stěžovatele **Národního bezpečnostního úřadu**, se sídlem v Praze 5, Na Popelce 2/16, za účasti **Ing. M. Š.**, zastoupeného JUDr. Vladimírem Jablonským, advokátem se sídlem v Praze 1, 28. října 1001/3, v řízení o kasační stížnosti podané proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2005, č. j. 9 Ca 146/2004 - 31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á.**
- II. Stěžovatel je povinen zaplatit Ing. M. Š. náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti v celkové výši 1279,30 Kč k rukám jeho zástupce JUDr. Vladimíra Jablonského, advokáta se sídlem v Praze 1, 28. října 1001/3, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou osobně dne 8. 4. 2005 u Městského soudu v Praze se Národní bezpečnostní úřad (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení shora uvedeného pravomocného usnesení Městského soudu v Praze, kterým bylo zastaveno řízení o žalobě podané Ing. M. Š. (dále jen „účastník řízení“) proti rozhodnutí stěžovatele ze dne 13. 5. 2004, č. j. 15576/2004-NBÚ/PFO-P, jímž mu nebylo vydáno osvědčení pro styk s utajovanými skutečnostmi pro stupeň utajení „přísně tajné“.

Městský soud v Praze předmětné řízení zastavil na základě ustanovení § 47 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), když účastník řízení podáním ze dne 15. 2. 2005 vzal svoji žalobu v celém

rozsahu zpět, a to pro pozdější chování stěžovatele, neboť dříve než soud ve věci rozhodl, stěžovatel svým rozhodnutím ze dne 30. 12. 2004, č. j. 44289/2004-NBÚ/PFO-P, vydal účastníku řízení příslušné osvědčení pro styk s utajovanými skutečnostmi a splnil tak to, čeho se účastník řízení žalobou domáhal. Současně soud rozhodl, že stěžovatel je povinen zaplatit účastníku řízení náhradu nákladů řízení ve výši 2558,50 Kč a že se účastníku řízení vrací soudní poplatek v částce 2000 Kč.

Ve včas podané kasační stížnosti stěžovatel brojí jednak proti samotnému zastavení řízení, jednak proti rozhodnutí ohledně náhrady nákladů řízení, přičemž uplatňuje zákonné důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. c) a e) s. ř. s., tj. zmatečnost řízení před soudem a nezákonnost rozhodnutí o zastavení řízení.

Zmatečnost řízení před Městským soudem v Praze podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. stěžovatel namítá pro absenci podmínek řízení, a to vzhledem k nepřipustnosti návrhu účastníka řízení, kterou dovozuje z toho, že účastník řízení podal žalobu, aniž by vyčerpal řádný opravný prostředek v podobě stížnosti k řediteli Národního bezpečnostního úřadu. Podle § 68 písm. a) s. ř. s. je žaloba nepřipustná tehdy, nevyčerpal-li žalobce řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon, ledaže rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu jeho práv změněno k opravnému prostředku jiného. Správní žaloba je tedy dle názoru stěžovatele přípustná teprve proti rozhodnutí vydanému po vyčerpání řádných opravných prostředků, tj. ve věci nevydání osvědčení dle zákona č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o utajovaných skutečnostech“), lze správní žalobou požadovat přezkoumání až rozhodnutí ředitele Národního bezpečnostního úřadu o stížnosti, nikoli již prvostupňové rozhodnutí, kterým Národní bezpečnostní úřad osvědčení nevydal. Nezákonnost rozhodnutí o zastavení řízení podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. spatřuje stěžovatel v tom, že soud zastavil řízení, aniž by se předtím zabýval otázkou, zda nejsou dány důvody pro odmítnutí návrhu. Stěžovatel je totiž toho názoru, že institut zastavení řízení se v soudním řízení správním uplatní pouze v případě, že soud nezjistí překážku řízení nebo jiný důvod pro odmítnutí žaloby podle § 46 s. ř. s. Stěžovatel se tedy domnívá, že Městský soud v Praze neměl řízení zastavit, avšak měl návrh účastníka řízení posoudit jako nepřipustný a podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. jej odmítnout a v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 s. ř. s. neměl žádnému z účastníků přiznat právo na náhradu nákladů řízení.

S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti proto stěžovatel ve své kasační stížnosti navrhuje Nejvyššímu správnímu soudu, aby ve smyslu § 110 odst. 1 s. ř. s. předmětné usnesení Městského soudu v Praze zrušil a současně rozhodl o odmítnutí návrhu, který podal účastník řízení. V této souvislosti dále navrhuje, aby Nejvyšší správní soud ve smyslu § 110 odst. 2 s. ř. s. rozhodl i o nákladech řízení s tím, že žádný z účastníků řízení nemá právo na jejich náhradu.

Účastník řízení se ke kasační stížnosti vyjádřil ve svém podání ze dne 19. 5. 2005, v němž uvedl, že s názorem stěžovatele nemůže v žádném případě souhlasit. Podle jeho názoru stížnost k řediteli Národního bezpečnostního úřadu podle § 75 zákona o utajovaných skutečnostech není opravným prostředkem řádným a i kdyby byla, zákon o utajovaných skutečnostech v § 73 odst. 2 výslovně připouští podání žaloby proti rozhodnutí o nevydání osvědčení, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení. Nadto účastník řízení připomněl, že také z řazení ustanovení § 73 zákona o utajovaných skutečnostech před § 75 citovaného zákona vyplývá, že dotčená žaloba není pouze institutem použitelným až po vyčerpání stížnosti, ale je naopak prostředkem, který má zaručit soudní přezkoumání

správního rozhodnutí o vydání či nevydání osvědčení podle § 36 zákona o utajovaných skutečnostech. Navrhl proto, aby kasační soud stížnost jako nedůvodnou zamítl a účastníku řízení přiznal náklady řízení před kasačním soudem, které ještě dodatečně vyčíslí.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen osobou s vysokoškolským právnickým vzděláním (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Soud přezkoumal napadené usnesení Městského soudu v Praze v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžejní námitkou stěžovatele je tvrzení, že účastník řízení nevyčerpal řádný opravný prostředek v podobě stížnosti k řediteli Národního bezpečnostního úřadu, jenž mu v rozhodné době podle zákona o utajovaných skutečnostech náležel. Městský soud v Praze měl proto podle názoru stěžovatele návrh účastníka řízení odmítnout a nikoli předmětné řízení zastavit poté, co účastník řízení vzal svůj návrh zpět.

Nejvyšší správní soud této námitce nepřisvědčil a ztotožnil se s postupem Městského soudu v Praze, který v souladu s ustanovením § 47 písm. a) s. ř. s. rozhodl o zastavení řízení na základě zpětvzetí návrhu navrhovatelem. Podle citovaného ustanovení s. ř. s. soud řízení usnesením zastaví, vzali-li navrhovatel svůj návrh zpět. Městský soud v Praze tedy plně reflektoval jak § 47 písm. a) s. ř. s., tak také dispoziční zásadu, která vedle zásady koncentrace řízení ovládá celé správní soudnictví. Navrhovatel může disponovat řízením nebo jeho předmětem a může tedy i vzít svůj návrh zcela nebo zčásti zpět, dokud o něm soud nerozhodl (§ 37 odst. 4 s. ř. s.). Pokud tak učiní, musí soud rozhodnout, že řízení zastavuje a v tu chvíli již není rozhodné, zda se jednalo o návrh přípustný či nepřípustný. Z tohoto důvodu se proto také zdejší soud blíže nezabýval charakterem stížnosti k řediteli Národního bezpečnostního úřadu a nezkoumal, zda se v dané době jednalo o opravný prostředek řádný či mimořádný, když odpověď na tento problém není určující pro daný případ.

Lze tedy shrnout, že zpětvzetí návrhu a následné zastavení řízení, které je vyjádřením zmíněné dispoziční zásady, konzumuje podaný návrh jako celek a jakékoli další okolnosti, které by mohly znamenat nepřípustnost návrhu a vést k jeho následnému odmítnutí, jsou irelevantní. Z tohoto závěru zákon činí pouze jedinou výjimku pro případ, že návrh na zahájení řízení podalo více osob a zpětvzetí učinila pouze jedna [§ 47 písm. a) in fine s. ř. s.]; tato výjimka však na daný případ nedopadá, neboť návrh na zahájení řízení podala pouze jedna osoba. Vezme-li tudíž žalobce žalobu proti rozhodnutí správního orgánu zpět, nemůže jako stížnostní námitka obstát skutečnost, že podaná žaloba byla nepřípustná a že z tohoto titulu ji měl soud odmítnout. Opačný závěr, který uplatňuje stěžovatel s tím, že institut zastavení řízení se v soudním řízení správním uplatní pouze v případě, že soud nezjistí překážku řízení nebo jiný důvod pro odmítnutí žaloby podle § 46 s. ř. s., by vedl k negaci dispoziční zásady, v souladu s níž je tento typ řízení koncipován. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že řízení před Městským soudem v Praze nebylo zmatečné ve smyslu § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. a že napadeným usnesením se daný soud nedopustil ani nezákonnosti ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy byla kasační stížnost shledána nedůvodnou a Nejvyšší správní soud ji proto podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s., neboť neúspěšnému stěžovateli náhrada nákladů řízení nepřísluší a účastníku, který byl v řízení úspěšný, ale své náklady blíže nevyčíslil, byla náhrada nákladů přiznána podle ustanovení § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, za jeden úkon ve výši 1000 Kč a paušální náhradu hotových výdajů ve výši 75 Kč, zvýšených o daň z přidané hodnoty v sazbě 19 % ve výši 204,30 Kč, celkem tedy 1279,30 Kč. Tato částka bude uhrazena stěžovatelem účastníku řízení do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. února 2007

JUDr. Radan Malík
předseda senátu